

RIKSDAGENS REVISORERS BERÄTTELSE

om den år 1959

av dem verkställda granskningen

RIKS BANKEN

STOCKHOLM 1959

ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG

Undertecknade, av innevarande års riksdag utsedda revisorer, få härmed avgöra den berättelse angående granskningen av riksbankens tillstånd och förvaltning som i 6 § av den för riksdagens revisorer gällande instruktionen finnes föreskriven.

Riksbankens räkenskaper för år 1957 äro granskade av förra årets revisorer, och vid 1959 års riksdag har ansvarsfrihet blivit fullmäktige i riksbanken beviljad dels för förvaltningen under år 1957, dels ock för de beslut och åtgärder som finnas antecknade i fullmäktiges protokoll från och med den 10 januari 1958 till och med den 9 januari innevarande år.

Den nu förrättade granskningen har till följd härav omfattat riksbankens räkenskaper för år 1958 och därjämte den del av det löpande årets förvaltning som är redovisad i fullmäktiges protokoll från den 10 januari till den 20 augusti 1959. Stockholm den 15 december 1959.

LARS LINDAHL

E. BIRKE

LARS JONSSON

AXEL LANDGREN

ERIK W. NORÉN

RAGNHILD SANDSTRÖM

SVEN EM. OHLON

SVEN VIGELSBO

IVAR JOHANSSON

LAGE SVEDBERG

N. ELOWSSON

BIRGER GEZELIUS

/ Per Dahlberg

Riksbankens grund- och reservfond m. m.

§ 1

Riksbankens grundfond; översikt av bankens ställning m. m.

Enligt 1958 års bokslut ha riksbankens inkomster och vinster utöver dess utgifter och förluster under samma år utgjort:

1957	1958	
<u>45 266 599: 21</u>	<u>Nettovinst .....</u> kr. <u>144 667 146: 32</u>	
Av bokslutet framgår vidare, att riksbankens tillgångar utöver dess skulder vid 1958 års slut utgjordes av:		
50 000 000: —	grundfonden	kr. 50 000 000: —
65 000 000: —	avbetalningslånefonden	» 65 000 000: —
20 000 000: —	reservfonden	» 20 000 000: —
2 863 441: 32	tjänstepensionsfonden	» 2 863 441: 32
3 904 401: 86	familjepensionsfonden	» 3 904 401: 86
samt följande reserverade medel, nämligen:		
återstående vinstmedel från		
744 354: 87	föregående år	kr. 10 954: 08
<u>45 266 599: 21</u>	vinst för året	» <u>144 667 146: 32</u> » <u>144 678 100: 40</u>
187 778 797: 26	och utvisar bokslutet för riksbanken ett kapital- överskott av	kr. 286 445 943: 58

Jämligt beslut vid 1959 års riksdag kvarstår av riksbankens vinst för år 1958 ett belopp av 678 100 kronor 40 öre hos banken, medan 129 miljoner kronor tagits i anspråk för överföring till kursdifferenskontot och 15 miljoner kronor inlevererats till statsverket.

Riksbankens rörelse under år 1958

§ 2

Tillgångar och skulder

Från riksbankens utgående balansräkning meddelas här följande huvudposter:

		Tillgångar	
1957			1958
483 182 669: 82	Guldbehållning	kr.	448 671 643: 64
650 989 281: 06	Övervärde å guld.....	»	604 492 770: 48
41 615 848: 35	Annan kassatillgång	»	37 023 914: 49
5 050 102 297: —	Statspapper och obligationer	»	4 545 234 445: —
142 359 684: 10	Diskonterade växlar och lån m. m.	»	148 323 364: 06
	Utländska statspapper, fordran hos utländska banker, växlar m. m.	»	1 393 042 704: 10
1 226 861 030: 79	Hos riksgäldskontoret.....	»	6 767 843: 18
6 767 843: 18	Sveriges kvot i Internationella valutafonden.....	»	517 321 000: —
517 321 000: —	Sveriges andel i Internationella Återuppbryggna- bankens grundfond, inbetalit belopp	»	103 464 200: —
103 464 200: —	Övriga tillgångar	»	86 646 678: 75
103 157 193: 68			
8 325 821 047: 98		Summa kr.	7 890 988 563: 70

Skulder

5 839 816 386: —	Utelöpande sedlar	kr.	6 058 635 626: —
2 757 998: 69	Utelöpande postremissväxlar.....	»	3 875 573: 22
414 791 536: 44	Checkräkning.....	»	323 108 561: 20
475 906: 56	Depositions- och kapitalräkning	»	475 906: 56
539 976 984: 95	Statens budgetutjämningsfonds medel	»	89 976 984: 95
275 000 000: —	Särskilda pensioneringsfonden	»	—
56 711 722: 18	Investeringskontomedel	»	15 015 572: —
15 912 590: 89	Skogskonto.....	»	13 024 806: 89
156 331 869: 19	Investeringsfondskonto för skogsbruk och rörelse ..	»	242 054 407: 26
373 401 181: 82	Kursdifferenskonto	»	405 401 285: 01
387 921 271: 92	Internationella valutafonden.....	»	387 885 890: 77
31 354 796: 14	Internationella återuppbryggna banken	»	27 192 113: 70
43 590 005: 94	Övriga skulder	»	37 895 892: 56
8 138 042 250: 72		Summa kr.	7 604 542 620: 12
187 778 797: 26	Efter tillägg härtill av riksbankens under § 1 här ovan angivna behållna tillgångar	kr.	286 445 943: 58
8 325 821 047: 98	erhålls det under rubriken Tillgångar upptagna be- loppet		7 890 988 563: 70

Riksbankens *inom linjen förda tillgångar och skulder* redovisas sålunda:

1957	1958
<i>Tillgångar:</i> (riksbankens mynt- och medaljsamling, Internationella bankens aktier, taxeringsvärdet av riksbankens fastigheter och vissa utländska obligationer m. m.) kr.	68 462 737: 81
69 053 787: 81	
<i>Skulder:</i> (utelöpande postväxlar, lånebanksobligationer m. m.)	28 513: 07
28 014: 73	

Inkomster och utgifter

Såsom riksbankens inkomster och vinster samt utgifter och förluster å den egentliga riksbanksrörelsen redovisas följande huvudposter:

Inkomster och vinster

1957	1958
3 939 813: 70 Lånerörelsen	kr. 5 553 877: 67
38 247 964: 21 Utrikesrörelsen	» 31 898 306: 02
23 992 548: 39 Statspapper och obligationer	» 128 459 666: 97
2 136 456: 12 Övriga inkomster och vinster	» 1 630 632: 13
68 316 782: 42	Summa kr. 167 542 482: 79

Utgifter och förluster

2 229 290: 93 Lånerörelsen	kr. 1 060 445: 30
<i>Förvaltningskostnad:</i>	
10 109 524: 55 Arvoden och avlöningar	kr. 10 999 161: 02
2 569 020: 40 Pensioner	» 2 664 704: 23
4 623 825: 76 Förvaltningsutgifter	» 4 710 477: 75 » 18 374 343: —
1 600 000: — Kostnader för sedeltryckeriet	» 1 700 000: —
1 800 000: — » pappersbruket	» 1 700 000: —
118 521: 57 Övriga utgifter	» 40 548: 17
23 050 183: 21	Summa kr. 22 875 336: 47
68 316 782: 42 Sedan från ovan omförmälda inkomster och vinster kr.	167 542 482: 79
23 050 183: 21 dragits nyssnämnda utgifter och förluster	» 22 875 336: 47
45 266 599: 21 återstår den förut uppgivna nettovinsten	kr. 144 667 146: 32

Om riksbankens pappersbruk i samband med den årliga räkningen om § 3 av Bankens rättsliga verksamhet

Riksbankens pappersbruk

Balansräkningen den 31 december 1958 visar följande:

		Tillgångar		
1957			1958	
58 565: 86	Kassa och postgiro	kr.	14 921: 62	
175 954: 57	Fordringar	»	220 197: 29	
1 055 150: 02	Färdiglager	»	816 577: 09	
348 627: 02	Förråd	»	387 373: 97	
432 952: 63	Varor under arbete	»	537 863: 93	
2 177 961: 12	Maskiner och inventarier	»	2 331 405: 59	
221 459: 89	Nyanläggningar under arbete	»	278 437: 81	
910 708: 88	Fastigheter	»	930 872: 96	
5 381 379: 99			Summa kr.	5 517 650: 26

		Skulder		
1957			1958	
4 393: 78	Leverantörer	kr.	50 144: 17	
35 256: 67	Avlöningar för december månad	»	34 708: 28	
78 898: —	Skattemedel	»	82 042: —	
5 262 831: 54	Kapital	»	5 350 755: 81	
5 381 379: 99			Summa kr.	5 517 650: 26

Vinst- och förlusträkningen visar följande:

		Kostnader		
1957			1958	
1 714 123: 94	Löner	kr.	1 580 644: 42	
326 369: 44	Pensioner	»	332 713: 07	
1 499 884: 34	Material	»	1 297 748: 20	
187 439: 63	Avskrivningar	»	209 442: 05	
743 398: 86	Omkostnader	»	733 021: 79	
19 239: 05	Diverse	»	27 439: 18	
4 490 455: 26			Summa kr.	4 181 008: 71

		Intäkter		
1957			1958	
2 674 138: 47	Försäljning av annat papper än sedelpapper	kr.	2 687 944: 80	
6 294: 85	Inkomst av hemmanet	»	14 649: 81	
1 289 847: 08	Kostnad för sedelpapper	»	1 612 075: 73	
3 970 280: 40			Summa kr.	4 314 670: 34

Öknings resp. minskning under året av lager av hel- och halvfabrikat	»	— 133 661: 63
520 174: 86	Summa kr.	4 181 008: 71

Årsrapporten till Riksbankens ledning om årsräkningen för 1958
§ 4 om årsräkningens form inom räntelagen

Året
Balansräkningen den 31 december 1958 visar följande:

Tillgångar		
1957		1958
54 306: 39	Kassa, checkräkning och postgiro	kr. 77 379: 75
247 813: 46	Fordringar	» 230 840: 28
280 025: 22	Förråd	» 252 165: 61
184 153: 27	Beställningar under arbete	» 147 260: 78
865 000: —	Maskiner och inventarier	» 1 123 100: —
1 631 298: 34		Summa kr. 1 830 746: 42

Skulder

111 527: 22	Diverse kreditorer	kr. 106 991: 67
	Reserverade medel för nedskrivningar av varulager	
145 000: —	m. m.	» 200 000: —
1 374 771: 12	Kapital	» 1 523 754: 75
1 631 298: 34		Summa kr. 1 830 746: 42

Vinst- och förlusträkningen visar följande:

Kostnader		
1 383 708: 93	Löner	kr. 1 444 485: 97
126 326: 27	Pensioner	» 151 017: 86
427 941: 12	Material	» 404 744: 99
185 543: 82	Avskrivningar	» 204 574: 65
401 204: 22	Omkostnader	» 468 090: 10
52 500: —	Reserverade medel för nedskrivningar	» 55 000: —
2 577 224: 36		Summa kr. 2 727 913: 57

Intäkter

1 129 922: 56	Försäljningar av annat tryck än sedeltryck	kr. 1 164 411: 18
7 125: 82	Kassarabatter	» 6 868: 51
1 482 117: 05	Nettokostnad för tryckning av sedlar	» 1 593 526: 37
2 619 165: 43		Summa kr. 2 764 806: 06

Ökning resp. minskning under året av beställningar — 41 941: 07	under arbete	» — 36 892: 49
2 577 224: 36		Summa kr. 2 727 913: 57

Sedeltrycket har under år 1958 omfattat följande antal sedlar, nämligen:

1957		1958
—	st. av 10 000-kronors valör	544 800 st.
—	» » 1 000- » »	783 400 »
12 150 000	» » 100- » »	9 450 000 »
1 350 000	» » 50- » »	4 950 000 »
54 900 000	» » 10- » »	49 299 800 »
—	» » 5- » »	— »
68 400 000	st. eller sammanlagt	65 028 000 st.

§ 5.

Tillstyrkan av ansvarsfrihet

Till fullgörande av föreskriften i 24 § av gällande instruktion få revisorerna anmäla, att revisorerna för sin del tillstyrka, att ansvarsfrihet för riksbankens förvaltning under den tid revisionen omfattat beviljas fullmäktige.